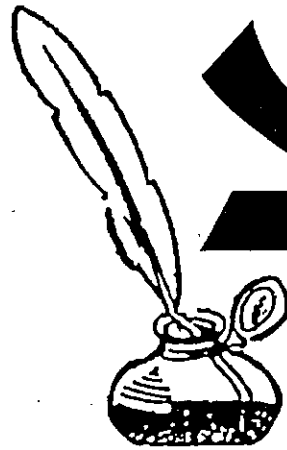

מערת לעת

דפי איצע צו האתרחש כעת

בצפית

גליון מספר 23

מאי 1995

לכל אחד ירושלים

נתן יונתן

לכל אחד יש עיר ושמה ירושלים
שהוא אולם, אולם לה חלומות
עד שתעלה בהר פריחת הליל
ותאיר לו בערוב יומו
מעפרך ירושלים - יאירו לו פרחי הליל.

צד ברכות

אצות 333 (פגא) - צד גיוסק אצה"ל

צד 333 (פג) (אבא של ערבה רייזיס)
צד קבלא אג יקיר מצפה לחן

אצה אפצוים ואמטפוס באינדוס השונים

ובהמשך אצה - בקשה...

יש מקום אצה במחומים שונים ויש לחון אפשויות אהגצבויות
כל מי שחוכן אצה בועצות הקיחות, ו/או אהציד יוצחוט מצוט
מוצחן אהציד אהנהלה, ו/או אוועצות צחחן.

שושי צחוט הספחני

מבקשת מאב צצה במספחיה וצאג גקבל חחש בצכה.

משלוח ההנהלה

עד כה קיימו ההנהלה החדשה מספר ישיבות ארוכות ובלוח זמנים צפוף, בהן דנו על תקציב, תחומי פעילות ואיוש הוועדות.

להלן שמות החברים המכהנים בה ובוועדות:

הנהלה: ליליק זקס - יו"ר, ישראל אברמסון, דני ברכה, הלל בן-עזר, משה לזר, גיורא פוטרמן, ישעיהו שדות.

ועדת כספים: ליליק זקס - יו"ר, דני ברכה, ישראל אברמסון, ישעיהו שדות.

ועדה לשינוי יעוד קרקע: דני ברכה - יו"ר, שייקה שדות, הלל בן-עזר.

ועדות פנים נכסים ומוניציפאל: ישראל אברמסון - יו"ר.

ועדות משנה: רעים - ורדה דיין, ספורט - טיבה פלטר, נוער - ציפי לזר וישראל, טיולים - עדנה

פוטרמן, אילנה בן-פז, מרתה יפה, בית כנסת - ישראל שרגיאן, יהודה בק, אפשטיין,

בית עלמין - ישראל ומיכאל ברטפלד, ספריה - שושי עמית, נוי ואיכות הסביבה -

ישראל וליליק, ביטחון - הלל בן-עזר - יו"ר, עופר גובר, יוסי שוב, מליח - משה גריפלד -

יו"ר, יחזקאל ואריק ברק.

משה לזר - יו"ר.

ועדת מים ומשק: מים - משה, אריק ברק וינאי זקס, דרכים וניקוז - ישראל ומשה, בענפים ירקות, לול

ופרחים - גיורא גוטמן - יו"ר, נפתלי יעקב, יעקב זלוצקי.

ועדות משנה:

אשר וכתאי לזר!

הודעות לציבור:

א. העבודות הנעשות בבית העלמין נדרשו עקב המצב שהיה קיים ודרישות חברה-קדישא. במסגרת ההערכות הוחלט על יצירת קריטריונים להקצאת חלקת קבר בבית העלמין במושב, למי שאינו חבר ולא תושב קבוע.

יגבה תשלום בסך - \$ 1500, על חלקת קבר בודד, ורק במקרים חבאים:

1. איחוד משפחות (לבן או לבת הזוג) במידה והצד שכנגד כבר קבור במושב.

2. בן או בת חברי המושב, שהם בני יחידים להורים, תינתן אפשרות לקבורת ההורים.

3. קרוב משפחה עירי (בודד) לחבר או חברת המושב.

4. חברי המושב לשעבר.

5. תושבים קבועים הגרים במושב מעל 3 שנים ברציפות.

ב. בעוד כשלושה עד חמישה שבועות, יחלו עבודות להכנת כבלים על ידי חברת יערוצי זחבי. הכבל שאליו הוא כבל עם סיב אופטי, שיאפשר קליטה טובה וכן אפשרויות התקשורת עתידיות.

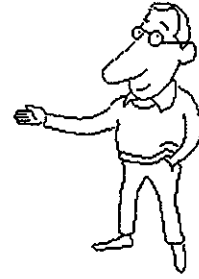
ג. נוהל משיכת כספים לבעלי זכות:

החל מ-1.6.95. יוכלו חברים בעלי זכות, למשוך כספים (מעל 5000 ש"ח) רק בהתראה של 10 ימים מראש ובתאום עם הזגבר.

ד. נוהל בקשות ופניות להנהלה:

חברים הרוצים לבוא להנהלה, מתבקשים לפרט בכתב את הבקשות.

אזכור

- א. יום הזכרון לגבורה ולשואה, צויין בשני ארועים:
האחד - ליד האנדרטה בבית העלמין. בטקס השתתפו השנה גם בני נוער, שחלקם ביקר באתרים בחו"ל.
בערב - התקיימה עצרת בהשתתפות כ-100 איש.
העצרת נפתחה בקריאת "יזכור" על ידי ברוך צחור, הודלקו שישה נרות לזכר שישה מיליון.
את הנרות הדליקו נציגי הניצולים:
חנה צחור - ניצולת בלוק הילדים של מנגלה במחנה אושוויץ.
מיכל שרייבר - ניצולת גטו מזוריטש
חיים פרידמן - ניצול מחנה ההשמדה ברגן-בלזן.
אליהו פרסטר - ניצול מחנה ההשמדה מאוטהרזן, אוסטריה..
רחל הפלינג - ניצולת מחנה טרסניסטריה.
לידיה אברמסון - שהיתה עם הפרטיזנים.

מלבדם השתתפו בטקס:
רחל שפירא, הלה שטיין, והזמרת נחמה הנדל.
את הבמה עיצבה בצורה מאוד מרשימה - שושי עמית.

תוך כדי ההכנות לטקס נודע לנו, כי השתתפותו של ברוך צחור - המחישה את משמעות השם: יום הזיכרון והגבורה.
ברוך הצליח לברוח ממתנה עבודה, להצטרף לפרטיזנים ואף להשתתף במרד הלאומי הסלובקי. על השתתפותו
במרד, קיבל לאחרונה שתי מדליות לאות הוקרה מטעם הממשלה הסלובקית, עם עוד 26 לוחמים החיים בארץ.
באותו טקס הוענקה גם מדליית זיכרון למשפחתה של הצנחנית חביבה רייך, שנפלה במרד.

סיפוריה של מיכל שרייבר, יובא במדור "על כוס קפה".

- ב. טקס יום הזיכרון לחללי מערכות הגבורה בארץ התקיים זו הפעם ה-15, בנוכחות כ-100 משתתפים.
בטקס שולבו שלושה-עשר שירי זיכרון שהפכו לחלק מתרבות הזיכרון הלאומית שלנו.
גם בערב זה עוצבה הבמה בידיה המוכשרות של - שושי עמית.

כמו כן, השתתפו בטקס בקריאה ובשירה:
אריה אבן, משה לזר, טומי אורפז, מרתה רענן, יעל ברק, שושי עמית, נועם גינזסר, שרה בן-גרא, חנה גרינפלד, ליליק
זקס. ליווה באקורדיון - מיכאל ברגר.

תודה לכל המשתתפים ולכל אלה שכבדו בנוכחותם את האירועים.

מערכת "מעת לעת" יזמה מפגש מספר 3

אל כוס קפה

והפעם עם - מיכל שרייבר.

שמעו ורשמו: ירדנה הדס וליליק זקס

את סיפורה של מיכל נתחיל בסתיו 1941, עם פלישת הגרמנים למזירטש, שנתיים לאחר פרוץ מלחמת העולם השנייה. לאחר שהרוסים ששלטו שם שנתיים נהדפו, מיכל היתה אז נערה בת חמש עשרה, מייד עם כניסת הגרמנים ובמשך שישה חודשים, הם הפעילו את המערכת המשומנת היטב: רישום האוכלוסיה, הקמת משטרה, מינוי הנהגה יהודית - היודנראט - משטרתו לשרת את מטרותיהם ודרישותיהם ההולכות ומחמירות, חלק מהאוכלוסיה הופנה לעיירות סמוכות, כדי לעבוד בעבודות שונות, שאליהן הופנו.

במשך כשישה חודשים נשאו היהודים בעול הנאצים הקשה, כאשר מדי פעם נדרש ה"יודנראט" למלא אחר דרישות ל"מיכסה". בסוף חודש אייר התאבד ראש ה"יודנראט", משלא יכול היה לעמוד בדרישות הנאצים. אז הוצאה קבוצת צעירים מן הבתים בתירוץ שעליהם לתגבר את עבודות ניפוי התבואה, אולם בפועל הן נדרשו לחפור בורות. עם סיום חפירת הבורות הענקיים שנועדו לקלוט את תוצאות ה"אקציה" המיועדת, נורו הצעירים. אחיה הצעיר של מיכל, יוסף, שהיה אז בן 13, לא נראה עוד, והיה גם מי שדיווח כי נורה על ידי הנאצים באותו יום.

ביום שישי, אי שבועות, בוצעה ה"אקציה" הראשונה בעיירה זו. מיכל איננה יודעת כיצד ולמה הופרדה בכח מאימה ונהדפה הצידה עם עוד חמש נערות וחמישה נערים. הסיבה התבררה עד מהרה, לאחר שנכחו בהוצאה להורג של הוריהם וקרובי משפחתם, נדרשו להפשיט בגדים מהמתים, חפצי ערך, תעודות ועוד. משה, שהגיע מאוחר יותר וגילה כי איבד את אישתו וילדיו באותה "אקציה", עזר לאחר-עשר הצעירים למצוא מחסה באסס, שם הסתתרו במשך כשלושה חודשים, בין השאר בזכות העלמת עין של קצין גרמני. באותם חודשים באסס, תימרן משה ודאג למזון, על ידי התחמקויות לעיירה נובירקוב, בה הכיר חלק מהאיכרים, בזכות עבודתו "מטעם" הנאצים בחודשים שקדמו ל"אקציה".

ה"אקציה" השנייה, שגרמה לחיסול סופי של 3000 תושביה היהודים של העיירה מזירטש, התחוללה בסוכות תשי"ג. הקצין הגרמני עוד הספיק לרמוז לקבוצה על כך שעומד להתרחש משהו, ועל כך שהוא מועבר, ובעצם בזה ניתן האות לעזיבת המחסה באסס. האנשים ברחו והתפזרו. משה ז"ל יחד עם מיכל וחברם ישראל זינמן יבדל"א, פנו לעיירה נובירקוב ובהסכמתה של האיכרה אותה הכיר משה, חפרו בור מתחת לחצר הרפת ובו הסתתרו במשך שישה חודשים!

בבית האיכרה גרו גם בתה וכלתה עם נכדה בת שנתיים וחצי. הבן גוייס לצבא מייד בראשית המלחמה ומאז לא נראה עוד. שלוש הנשים דאגו לחלוק את פת לחמן הדלה עם שלושת הניצולים, תוך סיכון עצמי רב, עד ליום בו נודע כי הנאצים מתכוונים לפשוט על הכפר לחיפוש מדוקדק. ה"בובשקה", כפי שמיכל מכנה את האיכרה, ציידה אותם בכמה ככרות לחם, קצת שמנת וגבינה שיספיק עד שימצאו מזון ומחסה אחרים. יום שלם הסתתרו בין ערימות שחת, עד שהחשיך והשלושה עזבו את שטח העיירה לכיוון היערות. שנתיים נדדו, ותוך כך התחברו לפרטיזנים, עד לסיום המלחמה.

עם סיום המלחמה, העידה מיכל בפני קבוצה אמריקאית, עדות ראייה על ההרג ההמוני. אחד הקברים ההמוניים נפתח, כדי לאמת את השמועות ואת העדות, ואז נפלטתה צעקה מפני מיכל. היא זיהתה על פי הצמח את רחלה מיילדת, כשהיא חבוקה עם שתי בנותיה, כפי שזכרה מיכל מהיום הנורא ההוא. "רחלה עזרה גם לי לבוא לעולם" אומרת מיכל.

אות חסיד אומות העולם, ינתן בימים אלה לוויה רחוקה, הכלה של ה"בובשקה", שנותרה עדיין בחיים. האות ניתן לה לאחר פגישה מרגשת, עליה דיווח ישראל זינמן לאירגון "יד ושם". וזהו סיפור הפגישה:

ב-13.9.92, חמישים שנה אחרי ה"אקציה" הסופית של יהודי מזירטש, יצא ישראל בראש משלחת שאירגן. במשלחת היו 150 יהודים, ניצולי שואה ובני משפחותיהם, מישראל ומקנדה, לעיירה הסמוכה לעיר קוריץ בחבל ווהלין של אוקראינה. הנסיעה נועדה להקים מצבת זיכרון לזכר יקיריהם הי"ד. מבצע הקמת המצבה וגידור קיברות האחים בגיא ההריגה נבירקוב, נפוץ בקרב האוכלוסיה בכפרים ובעיירות הסמוכות ואלפים נהרו לאתר ההנצחה.

ואז במעמד הטקס ההיסטורי, שהתקיים בעזרת השלטונות המקומיים, סיפרו ניצולים שונים את סיפורם וישראל ביניהם. תוך כדי סיפורו, פרצה מהקהל ווירה ריבצקוב המצילה - והשניים - המצילה והניצול שומרים כבר שנתיים, על קשר הדוק. וורה ובתה (שהיא כיום מורה) דואגות גם לפקוד את מצבת הזיכרון ולהשקות את הפרחים.

אודות לאותה פגישה, פעל ישראל למען הענקת אות חסיד אומות העולם לווירה. מיכל רוצה לנסוע למקום להפגש עם המצילה "שרק יהיה לי כח" היא אומרת "קשה לי בימים אלה כשמתקרב יום הזיכרון לשואה ולגבורה, המראות, האנשים, הכל חוזר אלי..."

"איך חייטם בבור במשך חצי שנה?" אני שואלת והיא עונה:

"פעמיים ביום היתה ה"בובשקה" מביאה לנו אוכל וקצת תפוחי אדמה, שמנת או חלב עם דגנים. היה כל כך צפוף שאם אחד היה רוצה לזוז, היו גם האחרים צריכים להסתובב עמו. בערב, בחושך היינו יוצאים לזמן קצר לרפת ומייד חוזרים. מרוב צחנה ומחנק והצורך לשתוק, איבדתי את הקול ולא יכלתי לדבר."

וכך תוך כדי תיאור הפרטים הקטנים, מתגלה גודל המעשה וגודל הגבורה של הניצולים והמצילות גם יחד.

אחרי הניצחון והשיחרור מהשילטון של הנאצים, חזרו מיכל ומשה למזירטש ושם נישאו. ביתם הבכורה נולדה בפולין ואז עם התינוקות על הגב יצאו ב"נתיב הבריחה" שאורגן על ידי שליחים מהארץ. הנתיב כלל גניבת מעברי הגבול, בריחה מהרוסים ששלטו בפולין ובדרכים לא דרכים, ברכבות ובעיקר בהליכה ברגל, דרך האלפים המושלגים, כשבקושי יש בגדים ולא תמיד נעליים. מפולין המשיכו לאוסטריה ומשם, כאמור דרך האלפים לאיטליה. באיטליה חיכו עוד שנתיים ושם גם נולדה נעמי. רק בשנת 1949 הגיעו לצופית על סיפון האונייה "קמפידוליה", דרך תחנות הביניים: מעון עולים בחיפה, אהלי עולים בנתניה ומשם לצרפיים בצופית. שם בצרף גם נולד שמחה (נ"ש אביה של מיכל). את הברית של שמחה שהתקיימה בצרף ליד המזכירות, זוכרת מיכל היטב. "כל אחד הביא משהו, זה הביא עוגה, זה בקבוק וכך חגגנו".

במושב עזרו להם, הרשימה היא ארוכה, ביניהם גם אלכסנדר רענו, בן עירו של משה, נתן לו את מקום העבודה הראשון בפרדס שלו. סבתא קולודני הביאה מכל טוב - מאכל ומשקה לילדות, גם עידוד ומילה טובה. גם שרה קולודני, למרות בריאותה הרופפת. שלמה קוסובר למשל, הלך את העגלה ברפת, כדי שלא יגנבו ואף סייע בהמלטה. "עזרו, עזרו הרבה" אומרת מיכל בהכרת תודה.

החיים הכבידו עולם על מיכל, אך כשהיא מציגה את תצלומי דור ההמשך - הנכדים והנינה, היא מתמלאת אושר וחיך רחב כובש את פניה. מיכל עובדת בבית ברל מזה שלושים וחמש שנה, אף על פי שרישמית היא כבר בפנסיה, נראה כי שני הצדדים נהנים. המכללה מכירה בערכה ומיכל נהנית "כל זמן שאני יכולה".

ולנו נותר רק לומר שתמשיכי כך עוד שנים רבות!

מהעבודה במכללה להנות,

ומצאצאים נחת לרוות,

בבריאות טובה ובשמחה.

מושב צופית
משתתף באבל המשפחות
ומביע תנחומים

לאורי ויורם

במות האב

אהרן ברקוביץ ז"ל

ממיסדי המושב

למגר-מורג ופוטרמן

במות האם והאחות

דיתה מגר ז"ל

בת לממיסדי המושב

להלן גיל

במות האם

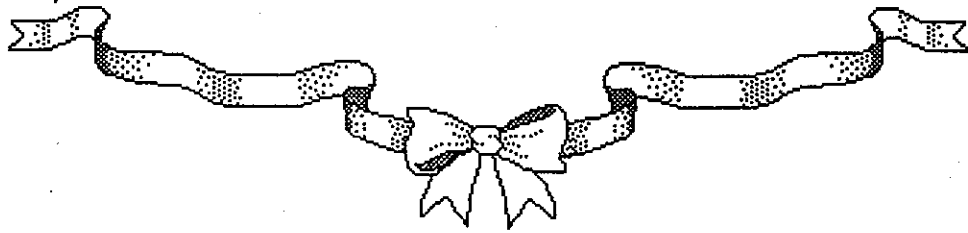
פולין קריין ז"ל

לתאיר אלוף

במות האב

אריה שוורץ ז"ל

"חג שבועות תעשה לך..."

ביום ראשון ה-4.6.95, בשעה 16:00, במגרש הבייסבול
(מגזז כולנו - סזוק, סמג, הוריוס וולדיוס)

במכניו: * גהאוכג טרקטוריוס, כאוס אקאיוס.

* מסכג אג.

* שו אולדו בר-המזוה.

* הסניג.

* כובדו ק.

תהלוכת הכלים החקלאיים (טרקטורים, טרקטורונים, אופניים), תצא
מהרחבה בשעה 15:45

יחולקו פרסיוס: * אכאוס האקאיוס האקוסטיוס.

* אצוגו היסוג והטעיומו

(א אהצטיוו בכוסאוג אושובה על הצטא.

